

zpravodaj

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

listopad 2004

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY

Otevření rektorátu

1. října 2004 v 10.00 hodin letního času byl slavnostně otevřen nový rektorát Univerzity Hradec Králové

Psal se první říjen roku 2004 a nový rektorát Univerzity Hradec Králové po prvé otvíral své brány veřejnosti.

Na desátou hodinu dopolední přijali pozvání rektorky univerzity docentky Jaroslavy Mikulecké významní hosté, kteří pomohli při realizaci projektu nového sídla univerzity. Mezi nimi především primátor města Hradec Králové a poslanec Evropského parlamentu Ing. Oldřich Vlasák, první náměstek hejmana Královéhradeckého kraje Ing. Vladimír Derner, sídelní biskup královéhradecké diecéze Mons. Dominik Duka, biskup Církve československé husitské Mgr. Štěpán Klásek a spolu s akademickými funkcionáři univerzity a jejích fakult mnozí další představitelé spřátelených vysokých škol, institucí a církví z města a regionu.

Premiérkou pro historickou zasedací místnost se stalo setkání paní rektorky s jejími hosty při slavnostním zahájení otváracího dne. Slova uznání patřila rovněž tvůrcům stavby Ing. Jiřímu Pelikánovi z Ateliéru Dap, Ing. Miroslavu Javorskému, řediteli stavební firmy Prima, dílovedoucímu stavby Petru Janebovi a Ing. Kamilu Matulovi z Investičního oddělení univerzity.

A poté již zbýval jen jediný krok, kterým se po mnohaměsíčním úsilí završilo celé dílo – slavnostní přestřižení pásky. Tohoto čestného úkolu se ujal primátor města Hradec Králové Ing. Oldřich Vlasák. Přípitek vybraným sektem celý slavnostní akt stvrdil.

Návštěvníci rektorátu si mohli všechny prostory objektu prohlédnout. K dispozici jim byly průvodkyně, posluchačky UHK, které je seznamovaly s historickými i stavebními zajímavostmi budovy, v odpočinkovém prostoru přízemí byla umístěna výstava „Univerzita Hradec Králové a její historické budovy“, kterou připravil Mgr. Petr Grulich, Ph.D., vedoucí univerzitního archivu a spisovny, a pro pohodlí všech samozřejmě nechybělo ani občerstvení. A chválou se vůči zrekonstruovaným prostorům opravdu nešetřilo. K atraktivním zastávkám patřily umělecky cenné pracovny prorektorky pro vnitřní záležitosti a prorektora pro strategii a rozvoj nebo reprezentační prostory rektorky. Jedním z příjemných

překvapení prohlídkového okruhu byly komfortní garsoniéry pro hosty univerzity ve čtvrtém nadzemním podlaží. Ještě plni dojmů mohli hosté zasednout v budoucím depozitáři archivu, který byl speciálně pro tento slavnostní den přeměněn v kinosál, v němž byla připravena projekce filmu „Na dobré adrese“ z laboratoře Centra multimediálních služeb a poutavá prezentace s názvem „Rekonstrukce rektorátu ve fotografii“, kterou zhotovil Informační a komunikační management. Oba dokumenty divákům velmi názorně přiblížily proměnu, kterou objekt za uplynulých 300 dnů prošel.

Sváteční pocit ze slavnostního otevření nových prostor vládl mezi pracovníky rektorátu a hosty i odpoledne při Dni otevřených dveří, kdy se mohla s novým sídlem univerzity seznámit hradecká veřejnost. Mnozí akademičtí pracovníci, studenti, zaměstnanci i obyvatelé Hradce Králové využili této příležitosti a přišli se přesvědčit o úspěšném výsledku rekonstrukce, a tím i záchrany historického objektu na vlastní oči. Univerzita Hradec Králové se tak představila s novou, pohlednou tváří.

Bez nadsázky můžeme konstatovat, že pro první říjen roku 2004 na Univerzitě Hradec Králové v souvislosti s úspěšným zakončením ročního stavebního úsilí doslovně platilo věky osvědčené úsloví FINIS CORONAT OPUS.

Ondřej Tikovský,
kancléř UHK

Stalo se na UHK

- 1. října 2004 byl slavnostně otevřen nový rektorát UHK a odpoledne proběhl Den otevřených dveří
- 6. října 2004 zasedalo kolegium rektorky
- 14. října 2004 se sešla oborová rada doktorského programu Teorie vyučování technických předmětů
- 14.–15. října 2004 se uskutečnila konference SOCIALIA 2004
- 18. října 2004 proslovila Yifat Liberman, atašé Velvyslanectví státu Izrael v ČR, přednáška „Horké téma Izrael – současná situace na Blízkém východě“
- 20. října 2004 zasedal Akademický senát UHK
- 20. října 2004 zasedala Vědecká rada PdF
- 20. října 2004 se na ÚFPSV uskutečnil seminář „Programy EU ve vzdělávání“
- 21. října 2004 proběhl v aule Objektu společné výuky diskusní pořad senátora doc. Karla Bartáka „Normální je žít v rodině“
- 21. října 2004 uspořádala FIM akci Modrá fakulta – správná volba
- 26. října 2004 se studentskými účastníky programu Socrates-Erasmus se na konferenci Dialog kultur III sešli odborníci ze slavistických pracovišť českých, slovenských, polských a ruských univerzit

Obsah

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY	1 – 5
Finis coronat opus / O novém rektorátu slovem i obrazem / Starý rektorát neosiř / Žezlo na cestách / Normální je žít v rodině	
TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST	5 – 6
Druhé Statistické dny v Hradci Králové / ART @ SK / O doktorském studiu teorie vyučování / Socialia 2004	
ZKUŠENOSTI ODJINUD	7
Jak se vzdělávají učitelé z Oldenburgu / IGIP 2004 / Světové sympozium ke 100. výročí úmrtí A. P. Čechova	
DIÁŘ	8
AS UHK vyhlašuje volby / Slavnostní zasedání akademické obce / Nové publikace v nakladatelství Gaudeamus / Plánované akce	

O novém rektorátu slovem i obrazem

● Pohled první – rektorský

První, co jsem si uvědomila při vstupu do nového rektorátu, byla nezaměnitelná vůně novoty. Vůně novoty a pocit radosti z dobře odvedené práce. Před očima se mi promítly události dnů, kdy jsem do tohoto historického domu vstoupila poprvé a podruhé. Nejdříve byl cítit zatuchlinou, rozkládal se před očima a působil velmi depresivně. Poté byl bez střechy, bourací práce v plném proudu, všude prach a místy chybějící strop či podlaha. Dnes je mi zatěžko uvěřit, že je to ten samý dům. Dnes při pohledu z okna své kanceláře na skvosty hradecké architektury si říkám – je příjemné být rektorkou. Vážím si privilegia pracovat v pracovně navržené účelně, s vkusem a citem pro celkový charakter místa. V domě, který se zaskvěl v krásě nečekané. Chvillemi mám pocit, že vznešenost chrámu svatého Ducha prostoupila i univerzitní půdu a duch věhlasného vědce a lékaře Karla Rokitského, který se v jednom z okolních domů narodil, zde příznivě působí. Kéž by tyto pocity měl každý, kdo na rektorát zavítá!

Věřím, že se podaří zlepšit pracovní podmínky i dalším pracovištím univerzity a v době nepřilži vzdálené položíme základní kámen nové budovy Fakulty informatiky a managementu. Náš investiční záměr by měl v těchto dnech vstoupit do závěrečné fáze složitého schvalovacího procesu. Také před katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty již začíná vyrůstat vidina budoucího pracoviště v areálu administrativního centra Královéhradeckého kraje, které by svou kvalitou nemělo za budovou rektorátu zaostávat. V těchto dnech se připravuje smlouva na rekonstrukci části budovy 5, ve které byla kuchyň a jídelna, a s přispěním strukturálních fondů tuto část budovy zrekonstruujeme pro potřeby celoživotního vzdělávání. Dle plánů, které jsou již zpracovány, i tyto prostory doznají velmi příznivých změn.

Nedá mi, abych i na tomto místě nepoděkovala Ing. Kamilu Matulovi, vedoucímu investičního oddělení, na jehož bedrech ležela hlavní tíha starostí o zdárný průběh rekonstrukce budovy rektorátu. Věřím, že stejně úspěšně se postará i o všechny další plánované investiční akce.

Jaroslava Mikulecká, rektorka UHK

● Pohled druhý – archeologův

Vybíráme ze zprávy o záchraném archeologickém výzkumu Mgr. Radka Bláhy, pracovníka Muzea východních Čech v Hradci Králové. „Archeologický dohled zjistil při sondážních pracích existenci situací pod všemi částmi domu čp. 62. Pod podsklepenou částí předního traktu jsou dochovány archeologické situace z období pravěku. Nejzachovalejší archeologicky zajímavý terén zůstal zachován pod středním traktem. Již od hloubky cca 50 cm jsou zachovány doklady intenzivního osídlení této části hradeckého návrší minimálně od počátku vrcholného středověku po novověk. Až do stavby tohoto křídla sem bylo soustředěno hospodářské zázemí středověkého a raně novověkého domu a je možné právě zde očekávat nálezy např. odpadních jam (jímek), studní, dřevěných staveb hospodářského charakteru atd. Zadní trakt byl vybudován v místě hradební linie, respektive pravěkého a raně středověkého dřevohlinitého opevnění.“

Redakce

● Pohled třetí – investora

Vstupní situace byla následující: Původní úkol byl využít darovaný dům v maximální míře pro rektorát, a to při limitovaném množství peněžních prostředků. Museli jsme tedy uvést do souladu naše očekávání a finanční možnosti. Časem se navíc zjistilo, že musíme mít kromě kancelářských prostor např. ještě archiv, že je třeba dům staticky založit, změnila se výše DPH atp. V těchto úskalích a s vědomím nutnosti dokončit realizaci stavby v termínu jsme se museli pohybovat.

Ptali jste se, jak je možné stihnout takovou stavbu za 300 dnů. Nejdůležitějším faktorem je stanovit si cíl. Pak se možná k němu i můžete dopracovat. Dělí vás ale od něj mnoho překážek. Na každé stavbě probíhá možná deset procesů najednou, vzájemně se překrývají a jednotlivé technologie mají své ochranné lhůty. Musíte stále měnit vstupní údaje, se kterými pracujete, a to podle aktuální situace. Vše se řídí operativně, za pochodu, i když máte plán. Do stavby zasahují orgány, které tak mohou činit podle stavebního zákona. Vše je třeba předvídat, a to se nenaučíte v žádné škole, pouze praxí na stavbě. Ta je největší školou a tam si osvojíte veškeré znalosti.

Ale vraťme se k našemu domu! Zde byly nejnáročnější práce v omítkách a při statickém zakládání. I když byl proveden průzkum, nedalo se předvídat, jestli zemina kolem vrtaných pilot udrží tlak litého betonu. Některé vrty se musely provádět na několik fází, vždy po zatuhnutí separační vrstvy, čímž došlo ke zdržení. Podobné to bylo s omítkami. Za staletí byly v tomto domě vrstveny a vy při rekonstrukci zjistíte, že jsou zdi křivé, že se zaoblují, a pak je potřeba je zarovnat, což je velmi pracné. Zcela nově bylo vybudováno čtvrté nadzemní podlaží. Demontovala se stará krytina a uskladnila, čímž jsme ušetřili cenu krytiny nové. Původní podkroví vůbec nebylo nosné; máme-li 250 kg zatížení na normálním stropě, tady to bylo pouhých 50 kg. Nedal by se jinak využít než jako příležitostné úložiště. I třetí nadzemní podlaží se muselo zesílit a vybavit výztuhami, čímž se zmnohásobila nosnost stropů, resp. podlah. Pro potřeby archivu se muselo vyhovět všem předpisům, proto se v jeho prostorách nachází např. velmi nákladná a složitá protipožární vдуchotechnika.

*Kamil Matula,
investiční oddělení UHK*

● Pohled čtvrtý – ekonomův

Dle Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce „UHK – Rokitského ul. č. p. 62 – rekonstrukce na rektorát Univerzity Hradec Králové“ z listopadu 2003 (ve znění úpravy ze září 2004) byla na tuto investiční akci vyčleněna státní dotace ve výši celkem 47 mil. Kč, z toho 45 mil. Kč investičních (INV) a 2 mil. Kč neinvestičních (NIV). UHK se zároveň zavázala vložit do akce částku 3,074 mil. Kč INV (z toho 2,8 mil. Kč z FRIMu v roce 2004) a rovněž v roce 2004 2,1 mil. Kč NIV. Podotýkám, že MŠMT již více než rok stanovuje jako pravidlo, že výše státní dotace je maximální, vlastní zdroje naopak minimální – v případě úspory prostředků oproti rozhodnutí o účasti SR je UHK povinná vlastní zdroje plně vyčerpat a nepoužitou dotaci do státního rozpočtu vrátit.

*Stanislav Klík,
kvestor UHK*

● Pohled pátý – návštěvníkův

Ráda bych jménem svých kolegů a samozřejmě i svým poděkovala prostřednictvím Zpravodaje všem, kdo se podíleli na vytvoření nového rektorátu. Všichni jsme odcházeli s pocitem, že v současné době má UHK důstojné a reprezentativní prostředí pro rektorát. Ještě jednou děkujeme za možnost prohlédnout si nové prostory.

*Monika Žumárová,
katedra sociální pedagogiky PdF*

● Pohled šestý – uživatelský

Krásné pracovní prostředí ve starých renovovaných prostorách je velice příjemné. Drobné provozní nedostatky se prozatím řeší ze provozu a mohu říci urychleně. Mým zájmem je na profesionální úrovni poskytovat servis všem příchozím. Všichni kolegové jsou zde velice příjemní a vlídní. Zařazují se do kolektivu velice rychle. Jsem velmi spokojená a každému bych přála tak dobrý pracovní kolektiv, jako mám já. Domnívám se, že v dnešní době je tak slušné a vstřícné pracovní prostředí ojedinělé.

*Jana Kořízková,
pracovnice recepcie rektorátu*

Tak jsme se dočkali nového sídla rektorátu! I když se nám zpočátku do těchto prostor nechtělo, musíme říct, že po téměř měsíčním působení si na nové prostředí začínáme zvykat a líbí se nám. Přispělo k tomu stylové vybavení budovy, moderní zařízení kanceláří s novým nábytkem, květinová výzdoba či různé jiné doplňky. Umístění rektorátu ve středu města uvítají jistě i naši klienti i zaměstnanci univerzity, kteří měli na původní rektorát přece jenom komplikované spojení.

*za kolektiv ekonomického úseku
Hana Košťálová*

● Pohled sedmý – hostův

Je to nesmírně krásné prostředí. Jediné, co je podivné, je to neskutečné ticho, které je na dnešní dobu nezvyklé. Člověk neslyší žádné kroky, žádné rádio ani hluk televize... Odjíždím ale velmi spokojen a děkuji Vám za možnost ubytování.

*ak. malíř Daniel Szalai,
UKF v Nitře, o garsoniérách rektorátu*

Obr. 1 – Vlajky ČR a EU již zdaleka identifikují novou budovu rektorátu jako sídlo významné instituce

Obr. 2 – Primátor Oldřich Vlasák vcházel do obnovené budovy očividně potěšen

Obr. 3 – Pozvání paní rektorky ke slavnostnímu otevření rektorátu přijala řada hostů

Obr. 4 – Poděkování patřilo všem, kteří se zasloužili o projekt nového sídla UHK

Obr. 5 – Slečna Hana Nováková v roli průvodkyně v zasedací místnosti

Obr. 6 – V pracovně prorektora pro strategii a rozvoj jsme zastihli i biskupa Dominika Duku

Obr. 7 – Výstava „UHK a její historické budovy“ se setkala se zájmem návštěvníků

Obr. 8 – Rektorka Jaroslava Mikulecká upozorňuje na působivý výhled ze své pracovny

Obr. 9 – Setkání se zaměstnanci, studenty a veřejností při Dni otevřených dveří

Starý rektorát neosiří

Přestěhováním rektorátu naší univerzity na adresu Rokitanská 62 získala Pedagogická fakulta UHK k využití část 5. budovy.

V přízemí budovy jsou dnes již přemístěny pracovní pedagogy oddělení francouzského jazyka katedry AJL a bude sem (do bývalé zasedací místnosti) dislokována příruční knihovna západní filologie. Tím se uvolní ve 2. poschodí prostory vhodné pro katedru výtvarné výchovy. Ve druhém patře tak budou kompletně umístěny výtvarné studijní obory: obor textilní tvorba (jeho těžiště spočívá v textilním designu v přímé návaznosti na textilní výrobu), obor umělecko-řemeslné textilní techniky (práce s přírodními materiály), dále připravovaný bakalářský obor audiovizuální kultura a tvorba a uvažovaný obor grafický design. Budou zde probíhat také hojně navštěvované výběrové semináře a oblíbená večerní kresba (večerní akty).

Učebna E 10 bude vybavena malířskými stojany jako ateliér. V prostorách, které se uvolní po knihovně západní filologie, bude (po drobných úpravách) ateliér textilních technik, který bude sloužit také jako podpora pro výuku učitelství ZS1 a MŠ. Stane se rovněž základní učebnou pro nová bakalářská studia, která vyžadují zvláštní technické vybavení a zajištění.

Prostor E6 bude učebnou teoretických a praktických předmětů učitelství ZS 1 a MŠ a textilní tvorby, jejichž výuka je vázána na stolové vybavení, dále bude učebnou pro arteterapii (původně 3. budova), grafiky pro textilní tvorbu a pro ZS1.

V kabinetě E8 bude vybudována textilní dílna vybavená maloformátovými textilními stavy. Další získané prostory využije katedra VV jako pracovní pro pedagogy a skladové prostory. Touto dislokací bude také do Hradce Králové přesunuta část praktické výuky, kterou bylo dosud nutno realizovat v ateliérech ve Dvoře Králové nad Labem. V Těbě tak zůstane pouze výuka vázaná přímo na provoz továrny.

V 5. budově získalo prostory také Archeologické centrum PdF. Jedná se o jednu seminární pracovní pro výuku archeologie, jednu archeologickou laboratoř a dva kabinety, ve kterých mohou pracovat také studenti. Archeologické centrum bude rovněž základnou nového oboru.

Tři místnosti v 5. budově získala katedra fyziky a informatiky, resp. oddělení matematické fyziky, kde se průběžně pod vedením profesora Šeby vytváří vědecké pracoviště světového významu. Působí zde doktorandi a na vědecké stáže sem přijíždějí za profesorem Šebou vědci ze všech koutů světa. PdF podporuje tuto činnost s cílem vybudovat vědecké centrum, a to také v kontextu s nově připravovanými pravidly financování VVŠ, podle nichž se bude snižovat podíl dotace na studenta a větší díl prostředků bude poskytován vysokým školám na základě vědeckých výsledků. Náplň práce tohoto oddělení je jedním z hlavních směrů vědecké a umělecké činnosti na UHK.

Vedení PdF si velice dobře uvědomuje, kolik obtíží dislokace přinesla a stále přináší, a dovoluje si poděkovat touto cestou všem pedagogům a studentům, které letošní dislokace „postihla“, za jejich snahu vše vyřešit v klidu, za jejich mimořádné pracovní nasazení a trpělivost.

Marketa Bednářová, tajemnice PdF

Žezlo na cestách

Žezlo UHK se stalo díky své výtvarné kráse a originálnímu pojetí hlavním výstavním exponátem nově otevřené expozice v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, kam bylo na přechodnou dobu zapůjčeno.

Redakce

Normální je žít v rodině

V aule Objektu společné výuky se 21. října 2004 konal diskusní pořad *Normální je žít v rodině aneb má tradiční rodina ještě dnes šanci?* Akci konanou k 10. výročí roku rodiny zaštil doc. Karel Barták, předseda podvýboru pro rodinnou politiku Senátu PČR, který programem rovněž provázel. Z významných hostů uvedme především Ing. Ludmilu Muellerovou, náměstkyni ministra práce a sociálních věcí ČR, odpovědnou za úsek sociální a rodinné politiky, doc. Jitku Rychtaříkovou z Přírodovědecké fakulty UK v Praze, která vystoupila s příspěvkem *Rodina z pohledu demografa*, nebo Mgr. Růtu Kolínskou, nositelku ocenění *Žena Evropy 2003* a zakladatelku sítě mateřských center. Součástí pořadu bylo i představení nové knihy profesora Zdeňka Matějčka *Rodičům na nejhezčí cestu*.

Redakce

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST

Druhé Statistické dny v Hradci Králové

Česká statistická společnost spolu s katedrou matematiky PdF UHK a JČMF – pobočkou v Hradci Králové uspořádaly ve dnech 15. a 16. září 2004 konferenci druhé Statistické dny (první konference se konala v Hradci Králové 21. a 22. června 2001). Konference byla zaměřena na moderní metody použití statistiky. K aplikaci statistických metod v klimatologii a meteorologii zazněly referáty dr. L. Metelky, CSc., z Českého hydrometeorologického ústavu o využití neuronových sítí v klimatologii a meteorologii, doc. dr. D. Jaruškové, CSc., z ČVUT o statistickém zpracování dlouhých evropských teplotních řad a Mgr. L. Budíka z Brna o interpolaci dlouhodobých srážkových úhrnů pomocí vícenásobné regrese s využitím GIS; metodice zpracování geodetických souřadnic bylo věnováno vystoupení Mgr. Jany Dvořákové z Výzkumného ústavu dopravy v Pardubicích o statistických metodách identifikace polohy vlaku a Mgr. J. Marka z Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci úvahou o historických měřeních obvodů Země. Doc. Maroš, CSc., z VUT Brno referoval o chybách zbytečného signálu v regulačním diagramu.

Kolega dr. B. Maslowski, DrSc., z katedry matematiky PdF UHK vystoupil s obsáhlým sdělením o odhadech parametru v koeficientech stochastických rovnic. Ing. J. Bukač, Ph. D., MSc., z Lékařské fakulty UK ukázal, jak fungují exponenciální regresní modely. Dr. J. Knížek, CSc., z LF UK informoval o některých praktických aspektech používání analýzy síly testu. RNDr. Š. Mikoláš se zaměřil na faktory ovlivňující úspěšnost studia na Přírodovědecké fakultě MU Brno. Paní dr. M. Budíková, CSc., z Přírodovědecké fakulty MU a doc. dr. J. Dan, CSc., z FF MU Brno podrobně referovali o predikci školních výkonů žáka základní školy. Mgr. V. Záhorová z DFJP UPA vyložila, jak hledala podstatné stimuly ovlivňující životnost železničních kol.

Velmi inspirující a hodnotné referáty konference nabízely škálu vědeckých metod, které by pracovníci různých oborů mohli využívat. Škoda, že se kromě hlavního organizátora z naší univerzity nenašel nikdo, kdo by o uvedenou problematiku alespoň pasivní účastí projevil zájem.

Zdeněk Půlpán,
katedra matematiky PdF

ART@SK

Ve středu 13. října 2004 byla zahájena v galerii „T“ Univerzity Hradec Králové výstava sedmi pedagogů katedry výtvarné tvorby a výchovy Univerzity Konstantina Filozofa v Nitře. Studenti PdF UHK navštěvují nitranské pracoviště zpravidla na dobu jednoho semestru a snahou slovenských přátel je, aby i jejich studenti přijížděli k nám. Kromě klasických disciplín se na UFK vyučuje např. design, grafika, fotografie, fotovideo a intermediaální tvorba. Ve všech předmětech je kladen důraz na experiment s materiály a konceptuální nápaditost.

S výtvarnými díly našich slovenských kolegů se zde setkáváme již podruhé. Zatímco poprvé se představili souborem prací pro ně typických, tentokrát se výběr jejich děl tematicky zúžil. Jsou to práce, které mají spojitost s novými technologiemi. Ostatně o čem jiném by mohla být výstava nazvaná art@sk?

Technologie nového tisíciletí převzaly prostor v masové komunikaci, povel ENTER je všeobecně známý. Grafické znaky v podobě statické či dynamické vnímá většina lidí, stávají se samozřejmostí. Dochází ke zjednodušení znakem – moderní umění pracuje často i s neestetičnem, a tak upozorňuje na nějakou věc v životě, která se používá nebo zneužívá. Nepotřebujeme siluetu krásného muže nebo ženy, stačí základní informace, např. u dopravních značek – symbol praví stůj, nebo jdi! Zatímco člověk středověku by nad dopravní značkou uvažoval o škaredosti siluety figurky chodce, nám je jasná jako informace. Umění kdysi úzce souviselo s dílem.

Dnes je umění volné, běžná vrstva lidí umění nesleduje, avšak sleduje média, která se vyjadřují zkratkou. V dnešním světě jsme se stali součástí hry.

Vystavující autoři svá témata také rozehrávají v grafických zkratkách a zpracovávají obrazy pomocí elektronických impulsů. Jedná se o transformaci klasického obrazu v jiném grafickém filtru, může se absolutně změnit podoba díla. Malíř kdysi namaloval svůj obraz, ale další úprava ho zcela změní – podobně jako když v televizi „odejde“ program a dojde k šumění a zrnění. Díla vycházejí z výtvarných technik (grafika, kresba, fotografie) následně zpracovávaných v digitálních podobách. Tématem prací Igora Benci a Lubomíra Bereše je myšlenka elektronické komunikace. Fotografickým zpracováním krajiny – člověka se zabývají autoři Marko Vrzgula a Ria Kmeťová. Miroslav Nicz a Jozef Dobiš svoje témata přetvářejí na počítači, Daniel Szalai užívá konkrétních rentgenových snímků, které spojuje v nový celek se značnou vypovídací hodnotou. Dnes je díky znalosti genetiky možné vytvořit člověka, kterého „objednavatel“ potřebuje – podobně dává malíř stříháním rentgenových snímků lebek vzniknout nové lebce.

Výstava, kterou sjednocuje úsilí autorů o zapojení nových technologií do tradičnějších poloh výtvarné práce, je zajímavým počinem reagujícím tvůrčím způsobem na současný svět elektronických médií. Výstava slovenských kolegů potrvá do 5. listopadu 2004, reciproční výstava členů katedry výtvarné výchovy PdF UHK je plánována na jarní měsíce roku 2005 v Nitře.

*Lubomír Netušil,
katedra výtvarné výchovy PdF*

O doktorském studiu teorie vyučování

Dne 14.10. 2004 se v prostorách rektorátu UHK konalo 7. zasedání oborové rady doktorského studijního programu Specializace v pedagogice – Teorie vyučování technickým předmětům. Zasedání se zabývalo hodnocením průběhu tohoto studia za poslední období a možnostmi jeho zkvalitnění. Jednání se zúčastnili doc. PhDr. Martin Bílek, Ph.D., prof. Ing. Pavel Cyrus, CSc., PhDr. Dana Dobrovská, Ph.D., prof. Ing. Rozmarín Dubovská, DrSc., CSc., doc. Ing. Jiří Měřička, CSc., doc. Ing. Antonín Pokorný, CSc., doc. Ing. Josef Průša, CSc., doc. RNDr. PhDr. Antonín Slabý, CSc., doc. Ing. Jiří Vacek, CSc., Em. O. Univ. Prof. Dipl.-Ing. Dr.phil. DDDr.h.c. Adolf Melezínek, prof. PhDr. Gabriel Švejda, CSc., doc. Ing. Václav Vinš, CSc., PaedDr. Martina Chrzová, Ph.D., a jako host rektorka univerzity doc. RNDr. Jaroslava Mikulecká, CSc.

*Antonín Slabý,
prorektor UHK pro tvůrčí činnost*

SOCIALIA 2004

Ve dnech 14. a 15. října 2004 se na PdF UHK, po dvou letech, konala v pořadí již sedmá konference *Socialia*. Tato mezinárodní konference má již tedy poměrně bohatou tradici. Její předcházející ročníky zaznamenaly značný ohlas v široké veřejnosti odborné i v řadách pracovníků z praxe. Obsahově se orientují do sociální oblasti s cílem přispět k obohacení poznatků z oborů pedagogika, psychologie, sociální práce, sociologie a dalších, směřujících především k problematice mládeže.

To je dáno tím, že od r. 1999 jsou konference pořádány v souvislosti s řešením výzkumného záměru MŠMT „Sociální analýza mládeže ve východočeském regionu. Komparace se sousedním regionem Polska“. Dosavadní výsledky v podobě sborníků nepochybně přispěly ke komplexnějšímu pohledu na život současné mladé generace nejen u nás, ale v celém středoevropském prostoru.

Po rozpadu Ústavu sociálních studií se organizování této akce ujaly ve spolupráci katedra sociální pedagogiky, katedra sociální patologie a sociologie, katedra sociální práce a také katedra pedagogiky a psychologie a katedra speciální pedagogiky. Cílem této konference bylo navázat na předcházející v r. 2002, která měla ve svém podtitulu K sociální analýze mládeže, ale také otevřít prostor i pro další aktuální témata. Tentokrát jsme zvolili poněkud netradiční pojetí a upustili jsme od odborných plenárních vystoupení. Konferenci v aule UHK otevřel dr. P.Vacek jako moderátor a postupně se u mikrofonu vystřídali s uvítacími projevy doc. dr. I. Jedličková, prorektorka UHK, prof. dr.VI. Wolf, děkan PdF, a prof. dr. B. Kraus, který vzpomněl historii předcházejících šesti konferencí a nastínil aktuální téma konference, jež směřovalo k pohledu na život současné mladé generace.

Následující jednání konference pak probíhalo v šesti sekcích: Životní způsob mládeže, Mládež a rodina, Problematika sociálních deviací, Etická dimenze výchovy, Otázky a perspektivy sociální práce a sociálních pracovníků a poslední sekce byla sekcí otevřeného diskursu. Z uvedeného je zřejmé, že konference vytvářela široký prostor pro sdělení nových poznatků, výsledků různých výzkumů, výměnu zkušeností.

Sto čtyřicet přihlášených účastníků z ČR, Polska a Slovenska dokazovalo, že Socialia již skutečně vstoupila do povědomí odborné veřejnosti. Zastoupeny byly univerzity a vysoké školy z Bratislavy, Banské Bystrice, Nitry, Trnavy, Prešova, Warszawy, Opole, Czeszochowej, Walbrzychu, Katowic. Jednání v některých sekcích se účastnili i naši studenti. I když se někteří přihlášení nakonec omluvili, přesto se více jak sto účastníků při jednání v sekcích vystřídalo. K většině vystoupení následovala živá diskuse, k níž se v sekcích vytvořil dostatečný časový prostor. Jistým zpestřením byl „workshop“ z oblasti nových trendů trávení volného času (žonglování) pod vedením Mgr. J. Sýkory.

Všichni účastníci se shodli na tom, že konference „Socialia“ jsou pro ně přínosem, rádi se do Hradce Králové vrací, a proto je třeba tradici udržet. Oceňují především to, že konference má skutečně multioborový charakter a pojetím pro jednání jsou konkrétní témata, ke kterým mají možnost se vyjádřit reprezentanti různých oborů. Pořadatelé na závěrečném plenárním zasedání, kde zazněly závěry z jednání všech sekcí, přislíbili, že opět za dva roky s uspořádáním konference počítají. Štáetu chce pro příští rok převzít univerzita v Trnavě a střídát se v pořádání těchto konferencí. Tím by se začala rozvíjet česko-slovenská spolupráce v pořádání konferencí Socialia, které mají dobrý zvuk a velký mezinárodní ohlas.

Závěrem lze říci, že konference Socialia 2004 navázala na úroveň konferencí předcházejících a dále posílila a prohloubila spolupráci jak na úrovni jednotlivých zúčastněných škol, tak v rovině jednotlivých zastoupených oborů. Současně umožnila navázat nové kontakty všech těch, kteří se o danou problematiku zajímají. Všechny odevzdané příspěvky budou publikovány ve sborníku.

*Blahoslav Kraus,
katedra sociální patologie a sociologie PdF*

ZKUŠENOSTI ODJINUD

Jak se vzdělávají učitelé v Oldenburgu

Zavádění rámcových vzdělávacích programů v českém školství nebude úspěšné, pokud na tento úkol nebudou dobře připraveni učitelé. Otázky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou tedy nanejvýš aktuální. Jak k tomuto problému přistupují v partnerské univerzitě naší UHK v dolnosaském Oldenburgu, můžeme doložit několika informacemi z rozsáhlé akce, která je na vzdělávání učitelů zaměřena. Jedná se o „Pedagogický týden“, který se letos koncem září uskutečnil již po jedenadvacáté. Od pondělí do pátku přijížděly do univerzitních budov desítky pracovníků ze škol celého regionu. Nadšení učitelé se zúčastnili zajímavých přednášek, seminářů a dílen, které se letos konaly pod ústředním mottem „Učíme se natrvalo – v době zrychlení“. Katalog Pedagogického týdne nabízel celkem 156 akcí. V Německu stále ještě doznívá tzv. PISA-šok, v mezinárodní srovnávací studii byly totiž před časem odhaleny četné nedostatky německého vzdělávacího systému. S velkým ohlasem se proto setkaly přednášky a semináře přinášející informace z úspěšných zemí, jmenovitě ze Skandinávie. Některé akce byly zaměřeny i prakticky – jako lektori vystupovali nejen odborníci z univerzity, ale i učitelky a učitelé z praxe, kteří na didaktických inovacích s univerzitou spolupracují. Z těchto témat můžeme uvést například „Škola s celodenním programem“, „Principy celostního učení“, „Heterogenní učební skupiny“, „Jak učit děti klidu“, „Výuka gramatiky metodou Montessori“.

Účast na Pedagogickém týdnu bylo možné spojit s nákupem studijních materiálů, popřípadě učebních pomůcek pro výuku, neboť tak rozsáhlá akce je příležitostí pro vydavatele a výrobce k uspořádání prodejní výstavy. Poslední den Pedagogického týdne byl letos věnován novince – „rodičovské univerzitě“. Rodičům bylo nabídnuto 33 akcí, v jejichž rámci se mohli seznámit s aktuálními školskými problémy a diskutovat o výchově ze svého pohledu.

(Obrazovou dokumentaci z Pedagogického týdne v Oldenburgu nabízí na svých webových stránkách Ústav pedagogiky a psychologie pro primární vzdělávání PdF – odkaz fotoalbum.)

Vladimír Václavík, ÚPPPV
a Pavla Zapletalová, KNJL PdF

International Society for Engineering Education
Internationale Gesellschaft für Ingenieurpädagogik
Società Internazionale per la Pedagogia dell'Ingegneria

IGIP 2004

Ve dnech 27.–30. 9. 2004 se uskutečnilo ve švýcarském Fribourgu 33. Mezinárodní sympozium společností pro inženýrskou pedagogiku IGIP/IEEE/ASEE.

Spolupřátelatelé sympozia s podtitulem „Local Identity – Global Awareness. Engineering Education Today“ byly v letošním roce kromě IGIPu (Internationale Gesellschaft für Ingenieurpädagogik) i americké společnosti pro inženýrské vzdělávání IEEE-Ed.Soc. (Education Society of the Institute of Electrical and Electronics Engineers) a ASEE (American Society for Engineering Education). Hostitelskou roli splnila na výbornou Vysoká škola technická a architektury ve Fribourgu (École d'ingénieurs et d'architectes de Fribourg – Hochschule für Technik und Architektur Freiburg). Jednání se účastnilo více než 200 účastníků z 35 zemí 6 kontinentů. Program sympozia tvořily plenární přednášky, 10 tematických sekcí a 3 workshopy, v nichž bylo prezentováno celkem 150 referátů a posterových sdělení. Všechny prezentované příspěvky jsou uvedeny ve sborníku, editovaném F. Flueckigerem, R. Rupprechem a R. Scheurerem, který letos čítal úctyhodných 886 stran. Z UHK se konference zúčastnili prorektor doc. A. Slabý, vedoucí katedry technických předmětů PdF a předseda oborové rady doktorského studijního programu Specializace v pedagogice – Teorie vyučování technických předmětů (Inženýrská pedagogika) prof. P. Cyrus a vedoucí oddělení didaktiky chemie katedry chemie PdF doc. M. Bílek, kteří prezentovali příspěvky na témata: „The „Dynamism“ of Graphical Material in Science and Technical Education“ a „CAD/CAM Systems in the Preparation of the Teachers of Technical Subjects“. Účast na sympoziu byla umožněna s podporou z výzkumného záměru UHK 02 a z projektu GAČR 406/1165/02.

Martin Bílek,
katedra chemie PdF

Local Identity Global Awareness

Engineering Education Today

Světové sympozium ke 100. výročí úmrtí A. P. Čechova

Současný (snad poněkud „módně“) aktuální zájem o tzv. „dialog kultur“ postihuje právem i recepční a interpretační pohledy na titánské osobnosti světové literatury. Důkazem toho je i letošní 100. výročí úmrtí známého ruského prozaika a dramatika A. P. Čechova (1860 – 1904). V malebném německém lázeňském středisku Badenweiler (tady Čechov 15. 7. 1904 zemřel na tuberkulózu, kterou si sem přijel léčit) se ve dnech 14.–18. 10. 2004 konalo velké mezinárodní sympozium *Anton P. Čechov als Dramatiker*, které umožnilo v široké diskusi (přes 80 referátů ze 17 zemí světa zaznělo před téměř 300 účastníky – jednací jazyky němčina, ruština, angličtina a francouzština) zevrubně projednat zdaleka nejen umělecký a lidský odkaz tohoto spisovatele.

Byl jsem potěšen možností osobního setkání i diskuse s koryfeji světového „čechovského“ bádání. Na sympoziu jsem vystoupil s referátem *Der tschechische Weg zur gegenwärtigen Rezeption, Aufführung und Interpretation von Čechovs Dramen*. Spolu s prof. PhDr. D. Kšicovou, DrSc., (FF MU v Brně) jsme reprezentovali českou slavistiku, která v oblasti čechovovského bádání, ale i v průkopnickém překladu a divadelních inscenacích autorových dramát nepochybně nepatří k druhořadým (vzpomeňme např. alespoň dnes už legendární režijní a inscenační počiny O. Krejčí). „Nervus agens“ konference byl ústav slavistiky německé university v Tübingenu, nicméně samotnému setkání se dostalo velké podpory jednak ze strany vlády spolkové země Baden-Württemberg, jednak ministerstva kultury Ruské federace, ale i Společnosti německých slavistů aj. Odrazilo se to mj. i na slavnostním divadelním představení známého Čechovova dramatu *Racek* (tj. „*Čačka*“) na scéně ústředního lázeňského domu v Badenweileru – v podání světově známého Moskevského akademického uměleckého divadla (MCHAT), které je se spisovatelovým vstupem do světa dramatu nerozlučně spojeno.

Jsem rád, že poznatky i kontakty (při nich jsem se snažil prezentovat i naši univerzitu) budu moci využít nejen při práci se studenty disciplín, jež vyučuji, ale i ve svém dalším výzkumu a publikační činnosti (mám zejména na mysli spolupráci s Akademii věd Ruské federace).

Oldřich Richterek,
katedra slavistiky

DIÁŘ

AS UHK vyhlašuje volby

Akademický senát Univerzity Hradec Králové vyhlašuje v souladu se zněním Volebního a jednacího řádu AS UHK (čl. 7 – Volby členů AS UHK) dnem 21. října 2004 volby. Pro přípravu a řízení voleb byly Akademickým senátem UHK ustaveny následující volební komise. Volební komise AS UHK: Ing. Vladimír Bureš (předseda), Mgr. Petr Grulich, Ph.D., Ing. Karel Mls, Petr Cihlář, volební komise FIM UHK: Ing. Karel Mls (předseda), Jaroslav Vidim, Radek Žampa, volební komise PdF UHK: Mgr. Petr Grulich, Ph.D. (předseda), Lenka Kudelňáková, Jana Kaščíková.

Kandidáty na členy AS UHK může navrhnout každé pracoviště fakulty, studenti nebo se může kandidát na členství v AS UHK přihlásit sám. Kandidát musí se svou kandidaturou písemně souhlasit. Návrhy kandidátů s přiloženým písemným souhlasem kandidáta musí být doručeny: pro kandidáty za PdF UHK – na sekretariát katedry speciální pedagogiky, budova č. 3, k rukám paní Ludmily Šrámkové, pro kandidáty za FIM UHK – na sekretariát katedry informačních technologií, budova č. 2, k rukám paní Kateřiny Mišíčkové, a to do 3. listopadu 2004 do 12.00 hodin. Návrhy kandidátů doručené po stanoveném termínu a návrhy bez písemného souhlasu kandidáta nebudou volební komisí akceptovány. Kandidátní listiny budou zveřejněny ve všech budovách univerzity a na internetových stránkách UHK.

Volby se uskuteční ve dnech 18. listopadu, 19. listopadu a 22. listopadu 2004.

Slavnostní zasedání akademické obce

Rektorka UHK a předsednictvo AS UHK svolávají Slavnostní zasedání akademické obce UHK, které se bude konat **v úterý 16. listopadu 2004 od 13 hod.** v aule Objektu společné výuky UHK (nové budovy UHK), Hradecká 1227/4.

Program:

1. Univerzita Hradec Králové v akademickém roce 2004/2005 (prosloví doc. RNDr. Jaroslava Mikulecká, CSc., rektorka UHK)
2. Sedmnácté listopady v našich dějinách (prosloví PhDr. Dana Musilová, CSc.)
3. Ocenění úspěšných studentů UHK
4. Různé.

Všichni členové akademické obce UHK – studenti i akademičtí pracovníci – jsou srdečně zváni.

Nové publikace v nakladatelství Gaudeamus

MAREŠ, Svatopluk, MOHELSKÁ, Hana, ŠABATOVÁ, Marcela, **Manažerské metody. Systematický aplikační přehled.** 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, 218 s. ISBN 80-7041-534-7.

VÍTEK, Miloš, **Politická filosofie.** 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, 105 s. ISBN 80-7041-618-1.

Sociální analýza mládeže ve východočeském regionu. Partnerství, manželství, rodičovství a středoškolská mládež: Podkladová studie 5. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, 44 s. ISBN 80-7041-246-1.

Optimální působení tělesné zátěže a výživy. Kinatropologické dny MUDr. V. Soula: Sborník z XI. ročníku konference s mezinárodní účastí. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, 279 s. ISBN 80-7041-666-1.

Plánované akce

2. listopadu 2004 ÚHV PdF pořádá mezinárodní kolokvium Od Jana Žižky k Poděbradům.

3. listopadu 2004 pořádá PdF od 19 hod. ve dvoraně Objektu společné výuky vzpomínkový večer u příležitosti 15 let od listopadu 1989 a 45 let Pedagogické fakulty.

8.-11. listopadu 2004 v Objektu společné výuky proběhne 42. mezinárodní festival filmů o vědě, technice a umění TECHFILM 2004. Na všechny akce je vstup volný, denně program od 9.00 do 22.00 hod.

9.-11. listopadu 2004 se koná v rámci TECHFILMU třídní seminář eLearning, určený pro pracovníky vysokých, středních a základních škol. Jeho součástí bude i soutěž eLearning (9.-10. listopadu).

16. listopadu 2004 se od 13 hod. v aule Objektu společné výuky schází Akademická obec univerzity na svém slavnostním zasedání.

16. listopadu 2004 proběhne pod patronací katedry rekreologie a cestovního ruchu FIM a katedry tělesné výchovy a sportu PdF mezinárodní turnaj smíšených družstev VŠ ve volejbale o Pohár rektora UHK.

22. listopadu 2004 pořádá katedra speciální pedagogiky PdF kolokvium *Postižený člověk v proměnách času.*

18., 19. a 22. listopadu 2004 se uskuteční volby do Akademického senátu UHK.

24. listopadu 2004 od 11.30 hodin v aule budovy č. 3 se uskuteční přednáška v rámci cyklu „Svět slepoty – rub a líc“ s názvem *Současné trendy v rané péči o děti s postižením a jejich rodiny.* Přednášející: Mgr. Helena Janoušková, vedoucí Střediska rané péče v Praze.

TOTO ČÍSLO VYŠLO S PODPOROU DUHOVÉ ENERGIE

duhová energie

UNIVERZITA
HRADEC KRÁLOVÉ

ZPRAVODAJ UHK – informační zpravodaj Univerzity Hradec Králové, vychází devětkrát ročně. Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 15365. Toto číslo vyšlo 2. 11. 2004. Uzávěrka příštího čísla 17. 11. 2004 ve 12.00 hod.

Redakční rada:

Mgr. Ondřej Tikovský (šéfredaktor), doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc., RNDr. Petra Poullová, Ing. Petr Exner, PhDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., Martin Kuba
Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.